

Silmäläsiien käyttötutkimus 2011

Optisen alan tiedotuskeskus
Syksy 2011

Miten tutkimus tehtiin

- Tämä tutkimus on tehty Optisen alan tiedostuskeskuksen toimeksiannosta Taloustutkimus Oy:ssä osana Omnibus-monitilaajatutkimusta.
- Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää mm. suomalaisten silmälasien, piilolasien ja aurinkolasien käyttöä, käyttötilanteita, lasien ostouseutta, ostopaikkoja ja rahan käyttöä laseihin.
- Tutkimuksen kohderyhmänä olivat 15-79-vuotiaat suomalaiset.
- Tutkimus toteutettiin Taloustutkimuksen haastattelijoiden toimesta henkilökohtaisina haastatteluina 18.8.-14.9.2011 välisenä aikana. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1037 kpl. Tutkimukseen osallistui 46 haastattelijaa ja haastatteluja tehtiin yhteensä 92 paikkakunnalla, joista kaupunkeja oli 51 ja kuntia 41.

Tutkimuksen päätulokset 1/4

- Silmälasien käyttö yleistyy luonnollisesti iän kasvaessa - sukupuolten välillä eroja silmälasien käytössä ilmenee kuitenkin siten, että keskimäärin naiset ottavat silmälasit käyttöön varhaisemmassa vaiheessa kuin miehet. Esim. 40-49 –vuotiaista miehistä noin puolet käyttää silmälasia kun saman ikäisistä naisista lasia käyttää jo kolme neljästä. Nämä sukupuolten väliset erot tasoittuvat 60 ikävuoden jälkeen.
- Yleisesti ottaen näyttäisi siltä, että vajaa puolet suomalaisista käyttää silmälasia säännöllisesti ja noin viidennes silloin tällöin. Tuloksissa näkyvä silmälasien säännöllisen käytön laskeva trendi vuodesta 2008 voi selittyä tulosten satunnaisvaihtelulla (virhemarginaali 1000 vastaajalla 50 % tuloksella kahden tutkimuksen välillä on jopa 4,4 %-yksikköä). Tulosten satunnaisvaihtelu lienee tässä kohtaa todennäköisempi selitys kuin suomalaisten näkökyvyn paraneminen, heikomman näköhavaintokyvyn hyväksyminen arjessa ulkonäöllisistä syistä tai esim. taittovirheiden korjaaminen laserleikkauksilla (vain 1 % taittovirheen tunnistavista pitää laserkorjausleikkausta erittäin todennäköisenä seuraavan vuoden aikana; Silmälasien ostoprosessitutkimus 2011).
- Sen sijaan aurinkolaseja vahvuuksilla käyttävien osuus väestössä on kasvanut selvästi vuodesta 2007 – nyt 16 %:lla on aurinkolasit vahvuuksilla (naisista 21 %, miehistä 12 %). Ottaen huomioon, että aurinkolaseja ilman vahvuuksia käyttää 36 % sekä naisista että miehistä, naiset ovat löytäneet silmälasien ja aurinkolasien yhdistämisen selvästi miehiä paremmin vaikka molemmille olisi yhtä lailla hyötyä vahvuudellisista aurinkolaseista.
- Piilolaseja säännöllisesti käyttävien osuudessa (2 % väestöstä) ei ole tapahtunut muutoksia viimeisen viiden vuoden aikana. Silloin tällöin piilolaseja käyttää lisäksi 3 % väestöstä. Naisissa on kolme kertaa enemmän piilolaseja säännöllisesti käytäviä kuin miehissä, jotka käyttävät piilolaseja lähinnä silloin tällöin, esim. urheillessa.

Tutkimuksen päätulokset 2/4

- Noin 6/10:stä silmälasien käyttäjästä pitää silmälasia jatkuvasti ja vajaa kolmannes lukiessa. Nämä tulokset eivät ole muuttuneet viimeisen viiden vuoden aikana.
- Sen sijaan silmälasien lukumäärässä on tapahtunut merkittävää kehitystä siihen suuntaan, että yhä useammalla on useammat kuin yhdet lasit (keskiarvo 1,84 lasit per silmälasien käyttäjä, miehillä 1,94, naisilla 1,76 lasit). Lukumääräisesti eniten lasia on 40-69 -vuotiailla, suurissa kaupungeissa ja eteläisessä Suomessa asuvilla silmälasien käyttäjillä.
- Yksiteholaseja on edelleen hieman useammalla kuin kaksi-/moniteho- tai rajattomia lasia, joita niitäkin on jo lähes puolella kaikista silmälasien käyttäjistä. Moniteho- tai rajattomien lasien käyttö yleistyy väestössä selvästi 40 ikävuodesta lähtien, jolloin yksiteholasien osuudet lähtevät vastaavasti laskuun.
- Näyttöpäätte-/erikoislasiin käyttö näyttää kasvaneen selvästi aikaisempiin tutkimuskertoihin verrattuna - nyt peräti 6 % silmälasien käyttäjistä ilmoittaa omistavansa sellaiset. Nämä vastaajat ovat useimmiten 50-59 -vuotiaita ja asuvat keskimääräistä useammin Etelä-Suomen läänissä yli 30 000 asukkaan kaupungissa/kunnassa.
- Työnantajien maksamia lasia on hyvin harvalla, vain kahdella prosentilla kaikista silmälasien käyttäjistä. 50 vuotta täyttäneiden keskuudessa tämä osuus on sama 2 %. 50 vuotta täyttäneistä näyttöpäätelasien käyttäjistä 9 %:lla on työnantajan maksamat työlasit (tulos on suuntaa antava alhaisen vastaajamäärän vuoksi).
- Reilu kolmannes silmälasien käyttäjistä näyttää ostavan vuosittain uudet silmälasit, ja toinen kolmannes noin 2 vuoden välein. Neljännes hankkii uudet lasit 3-5 vuoden välein ja 7 % tätä harvemmin. Tiheimmin silmälasia hankkivat 40-59 -vuotiaat sukupuolesta tai asuinpaikasta riippumatta.

Tutkimuksen päätulokset 3/4

- Yhä useampi suomalainen käy näöntarkastuksessa optikolla (58 %) ja silmälääkärin tekemät näöntutkimukset ovatkin vähentyneet vastaavasti 3 %-yksiköllä vuodesta 2009. Kehitys johtuu tämän tutkimuksen mukaan yksinomaan miesten käyttäytymisessä tapahtuneesta muutoksesta eli silmälääkärillä näöntutkimuksessa käyneiden miesten osuus on pudonnut 7 %-yksikköä vuodesta 2009 (34 % → 27 %). Ilman näöntutkimusta laseja teettää entisen vahvuisina ainoastaan 3 % silmälasien käyttäjistä.
- Suomalaiset silmälasien käyttäjät ovat pääosin tyytyväisiä hankkimiinsa laseihin, tyytymättömien osuus on 11 %. Tyytyväisimpiä ovat yksiteholaseja hankkineet ja nuoret, alle 30-vuotiaat silmälasien käyttäjät.
- Silmälasit hankitaan edelleen pääasiassa kotimaisesta optikkoliikkeestä (88 %). Internetin osuus ostokanavana on vain 2 % edellisestä silmälasien ostokerrasta laskettuna. Ulkomailtakaan silmälasia ei kovin usein osteta, tämä osuus on vain 3 %. Nämä em. osuudet ovat pysyneet lähes muuttumattomina viimeiset 5 vuotta.
- Edellistä silmälasien ostokertaa tarkasteltaessa noin puolet ostoista jää enintään 300 euroon ja puolet menee sen yli. Naiset käyttävät miehiä enemmän rahaa silmälasisiin; etenkin kalleimmassa, yli 500 euron luokassa naisten (pääasiassa yli 40-vuotiaita) osuus on selvästi miehiä suurempi. Vastaavasti miehet ovat ostaneet viimeksi naisia selvästi useammin alle 50 euron laseja, johtuen varmasti osin valmis-/lukulaseista, joita miehet ostavat kaksi kertaa yleisemmin kuin naiset.

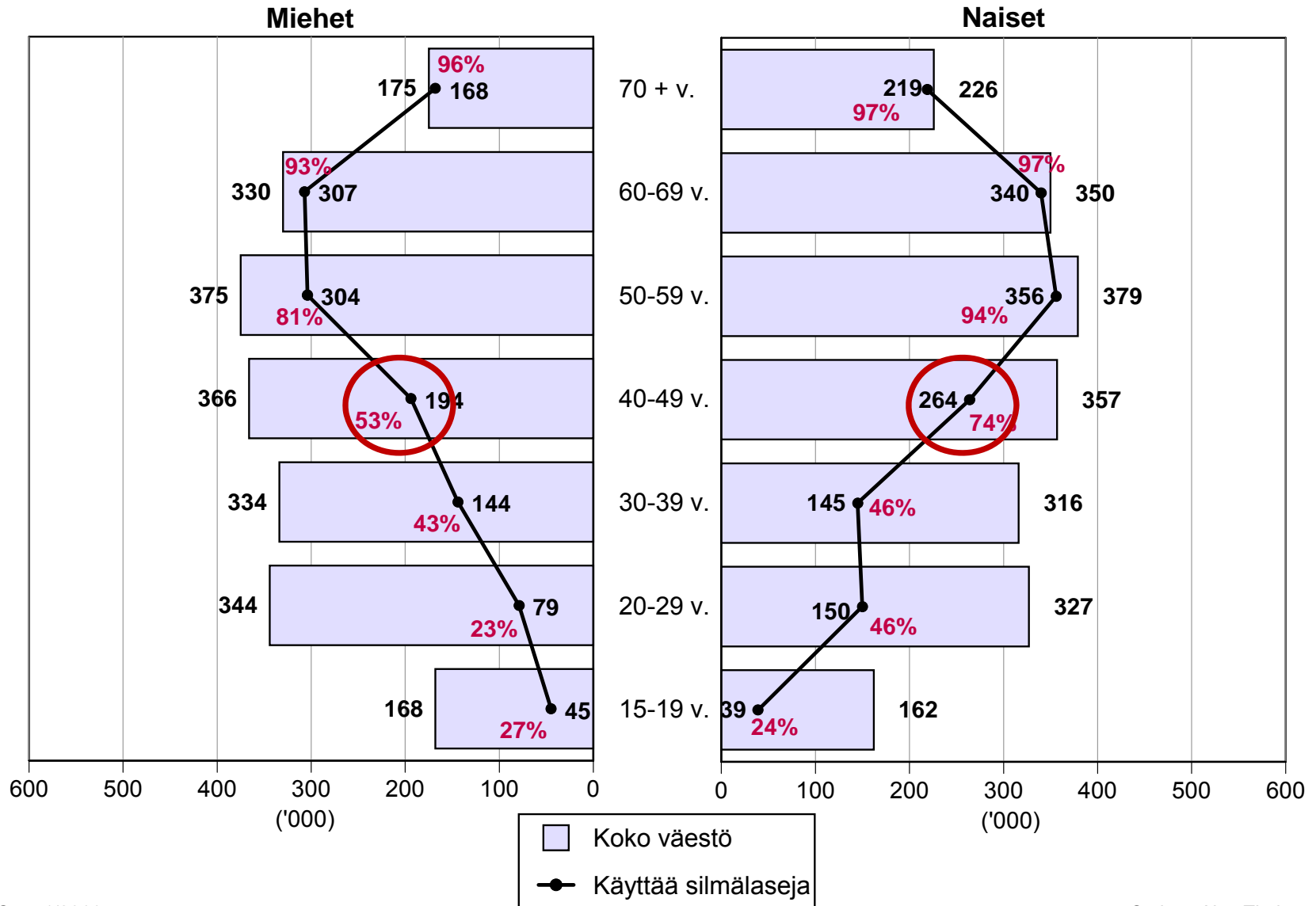
Tutkimuksen päätulokset 4/4

- Silmälasien ostotavoista poiketen piilolaseja ostetaan paljon myös internetistä. Tämän tutkimuksen mukaan internetin merkitys piilolasien ostopaikkana näyttäisi olevan kuitenkin laskussa. Vuonna 2008 internetin osuus piilolasien ostopaikkana oli 47 %, 2009 44 % ja nyt 2011 enää 35 %. Vastaavasti kotimaisen optikkoliikkeen osuus piilolasien ostopaikkana on kasvanut vuoden 2008 49 prosentista 59 prosenttiin vuonna 2011.
- Piilolaseja käytetään useimmiten urheillessa ja harrastuksissa.
- Aurinkolaseista noin puolet ostetaan optikkoliikkeistä. Halvoista, alle 50 euron aurinkolaseista valtaosa (67 %) ostetaan tavarataloista tai muista kaupan liikkeistä ja vain 10 % optikkoliikkeistä. Sen sijaan yli 50 euron aurinkolaseista suurin osa ostetaan optikkoliikkeistä, yli 100 euron laseista peräti 80 %. Ulkomailta ostetaan 15-18 % aurinkolaseista hintatasosta riippuen – etenkin alle 50-vuotiaat ovat ostaneet aurinkolaseja ulkomailta muita useammin. Ulkomailta ostaminen näyttäisi olevan hitaassa kasvussa.
- Kaiken kaikkiaan noin puolet aurinkolasien käyttäjistä on maksanut edellisellä ostokerrallaan aurinkolaseistaan yli 50 euroa, ja yli 200 euron aurinkolaseja on ostanut 10 % käyttäjistä. Iän mukaan tarkasteltuna havaitaan lisäksi, että alle 30-vuotiaissa yli kaksi kolmesta on hankkinut aurinkolasinsa viimeksi alle 50 eurolla eli kyse on edullisista ”kulutustavaralaseista”. Alle 50 euron aurinkolaseja ostavat eivät myöskään usein käytä muuten silmälaseja eli heidän näkökykynsä on vielä riittävä ilman aurinkolasien vahvuksiakin. Iän myötä ostetaan kuitenkin yhä useammin kalliimpia aurinkolaseja kunnes 60 ikävuoden jälkeen näiden osuus taas pienenee, osin jonkin toisen oston yhteydessä kaupan päälle saatujen aurinkolasien osuuden kasvun vuoksi.

Tulosgrafiikka

Vertailu vuosiin 2007, 2008 ja 2009 soveltuvien osien. Merkittävimmät havainnot taustaryhmäkohtaisessa analyysissä tai vuosivertailussa ympyröity kuvissa.

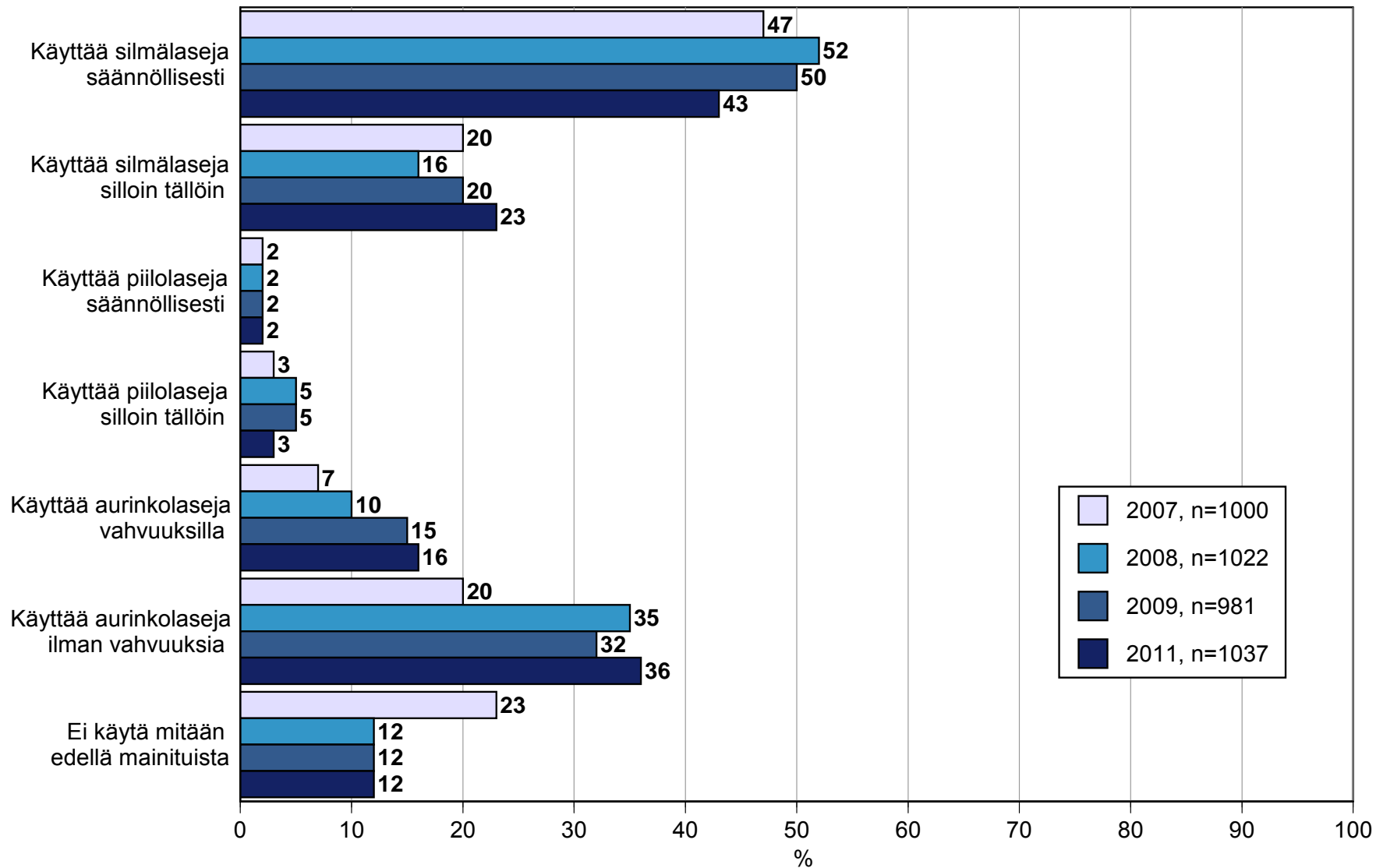
Silmälasien käyttö sukupuolen mukaan eri ikäryhmissä suhteessa ikäluokan kokoon 2011

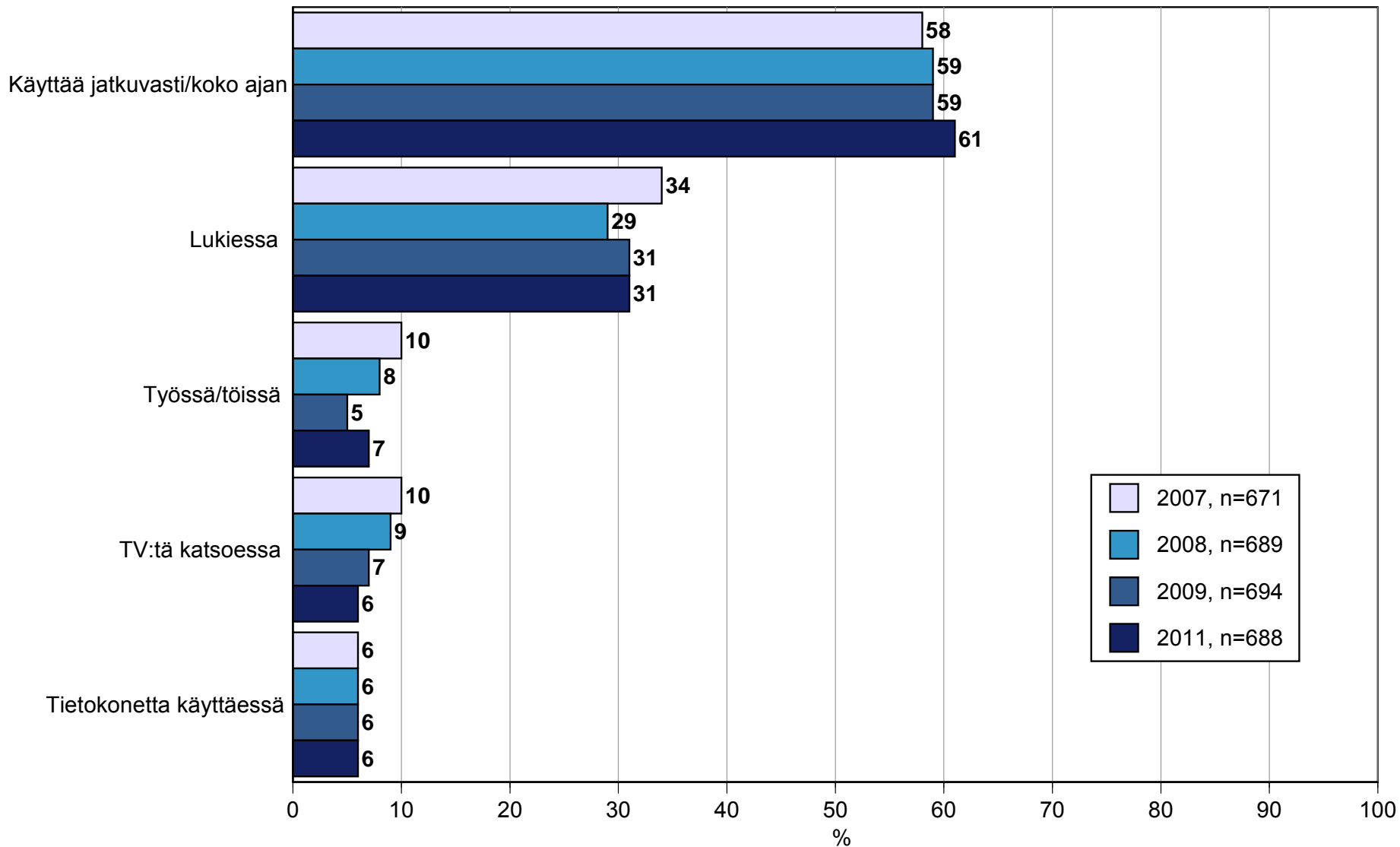
Silmälasien, piilolinssien ja aurinkolasien käyttö 2007-2011

n=15-79-vuotiaat suomalaiset

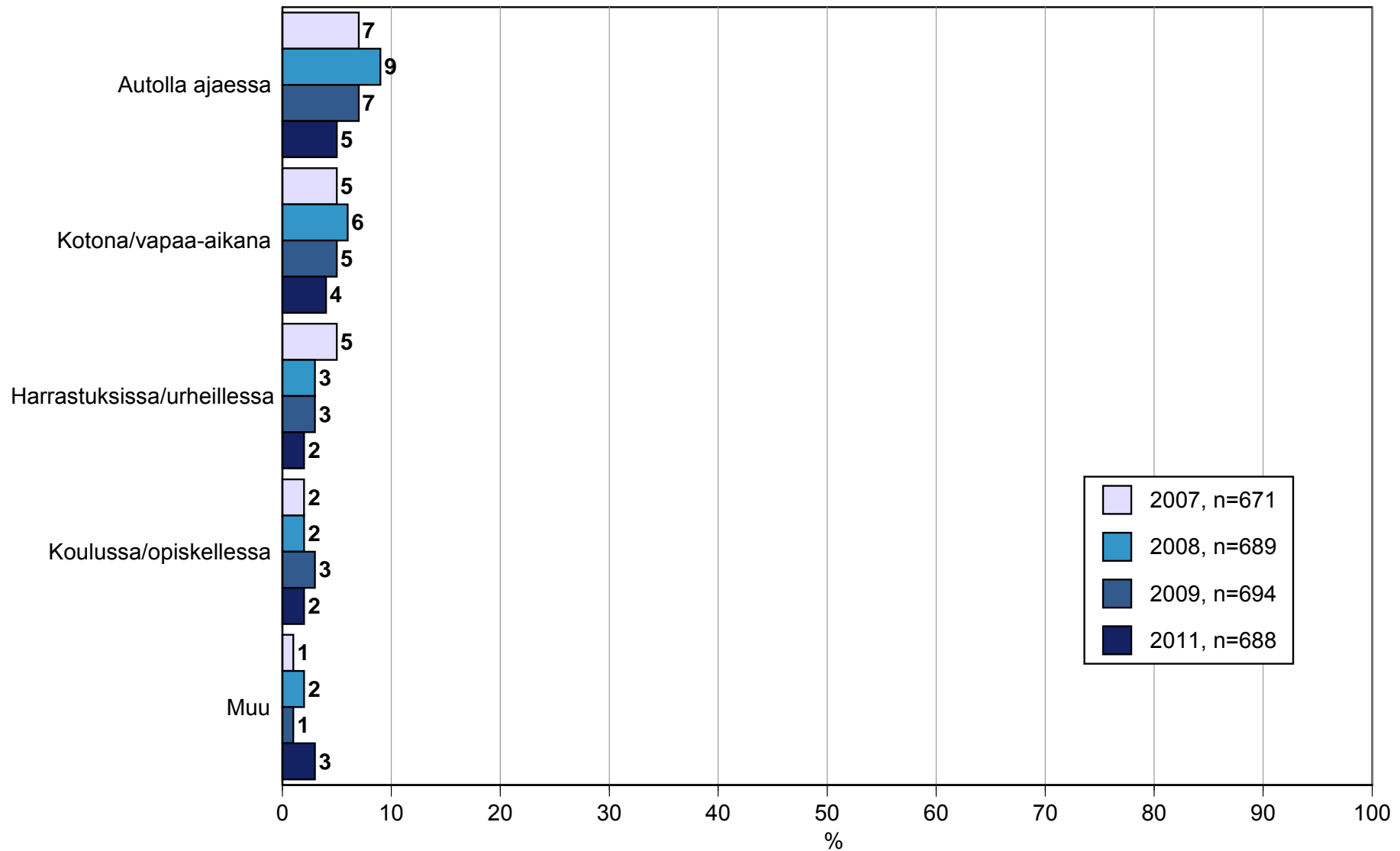
Silmälasien käyttötilanteet 2007-2011 (1/2)

n=silmälasien käyttäjät

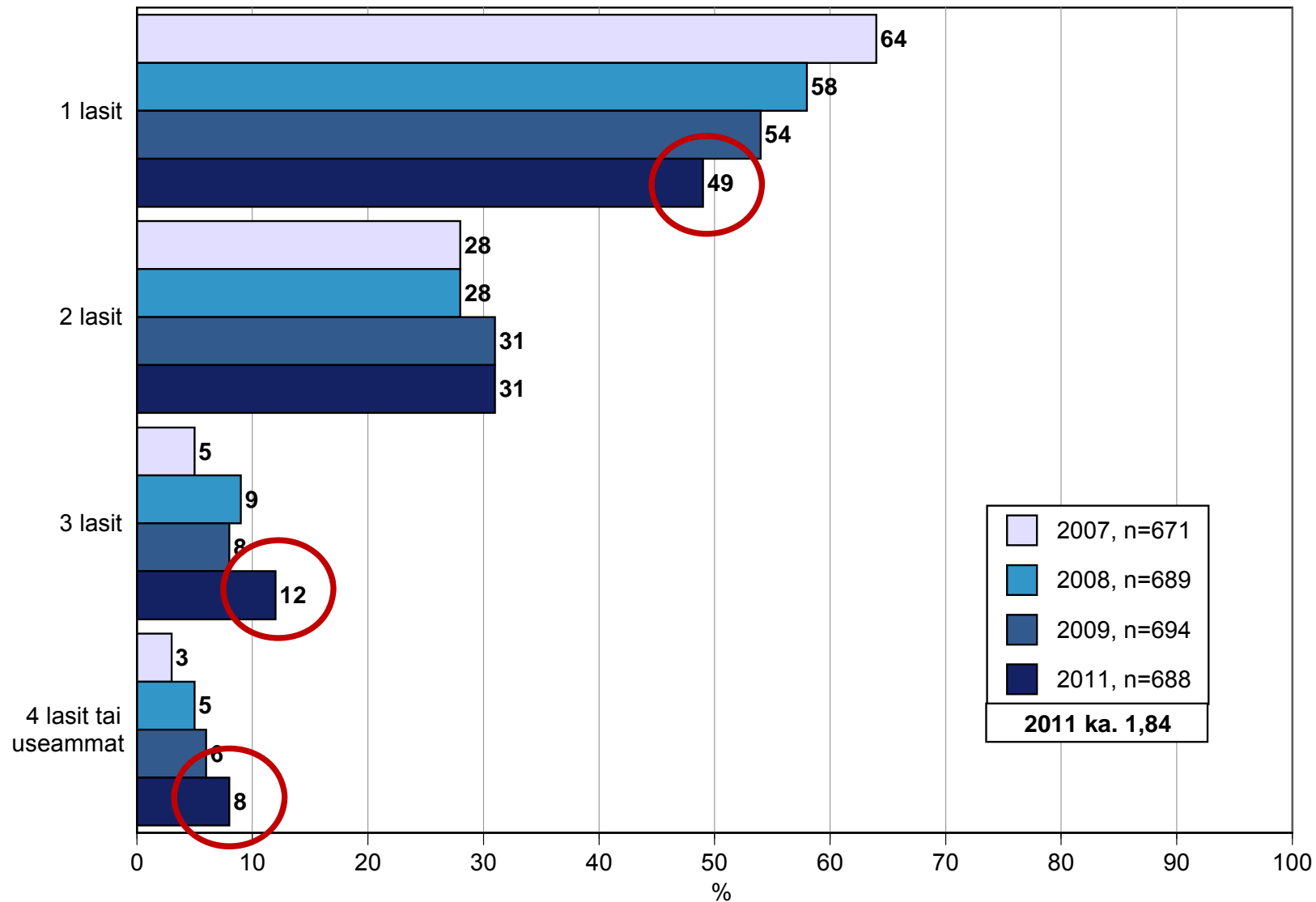
Silmälasien käyttötilanteet 2007-2011 (2/2)

n=silmälasien käyttäjät

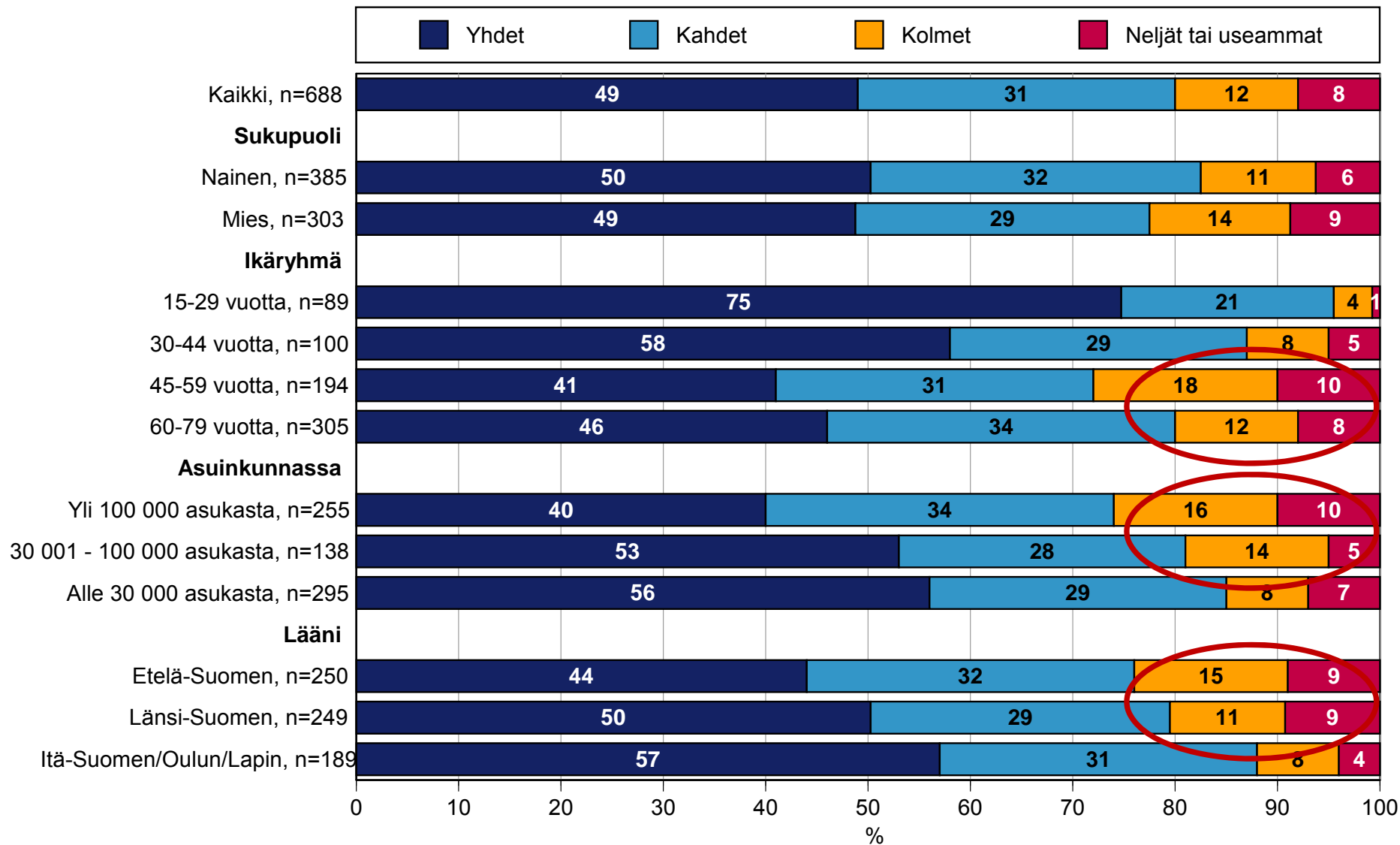
Silmälasien määrä 2007-2011

n=silmälasien käyttäjät

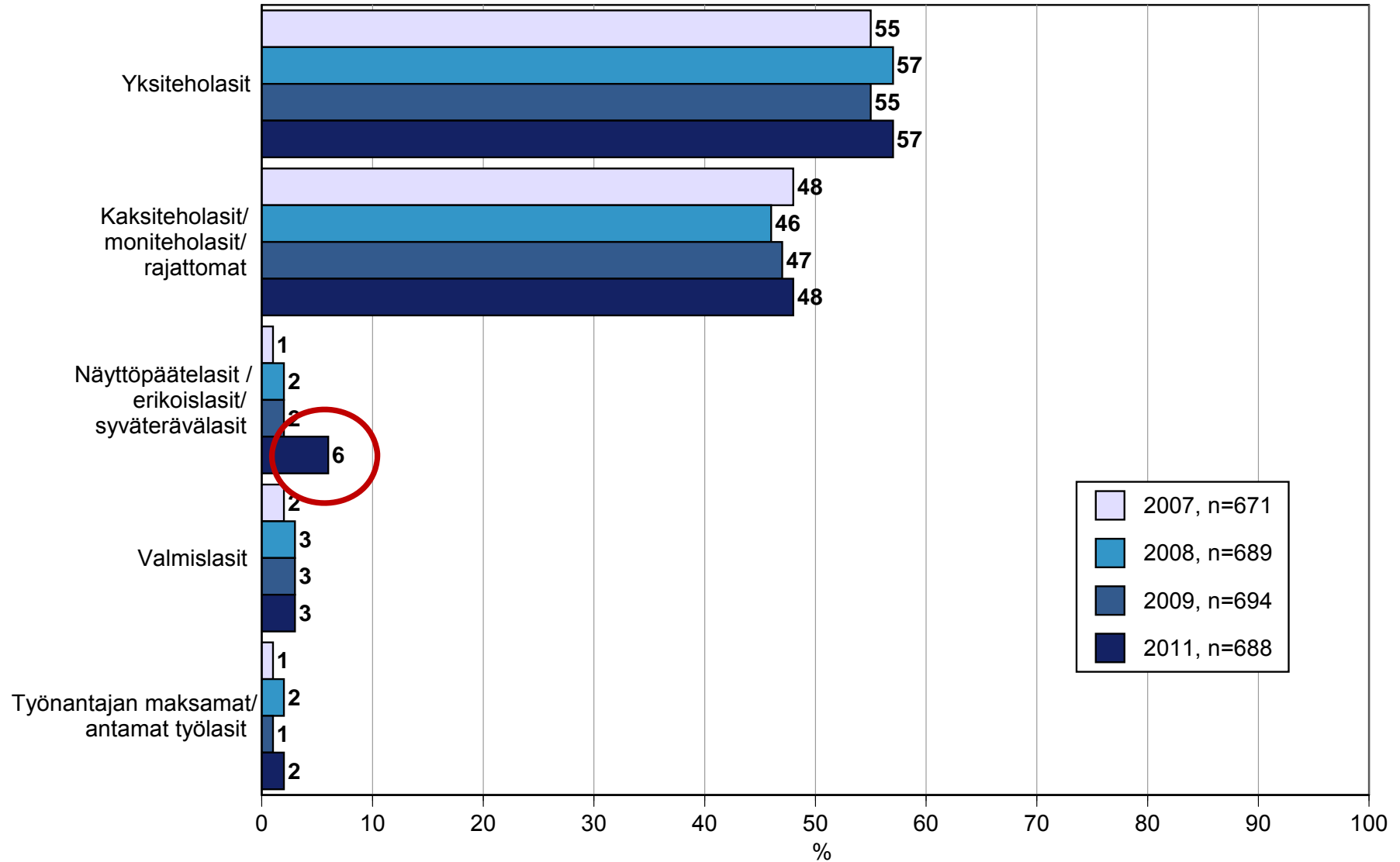
Silmälasien määrä taustaryhmittäin 2011

n=silmälasien käyttäjät

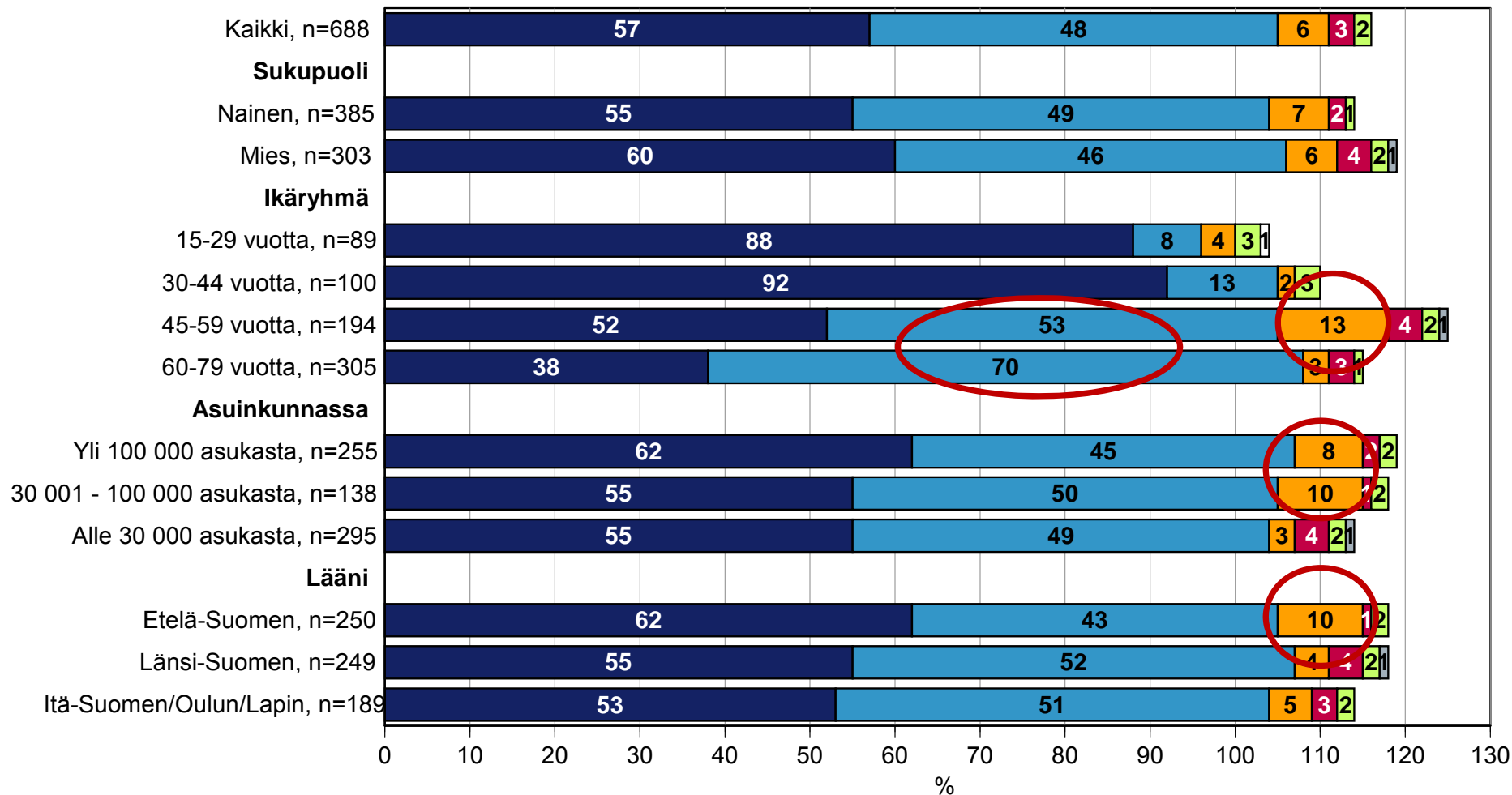
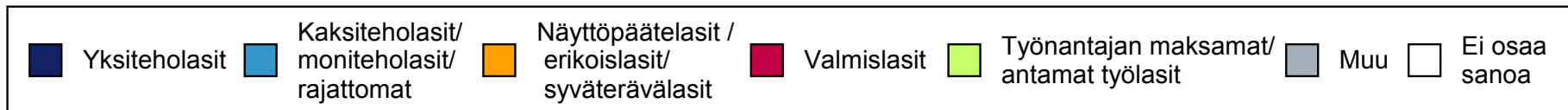
Silmälasien tyyppi 2007-2011

n=silmälasien käyttäjät

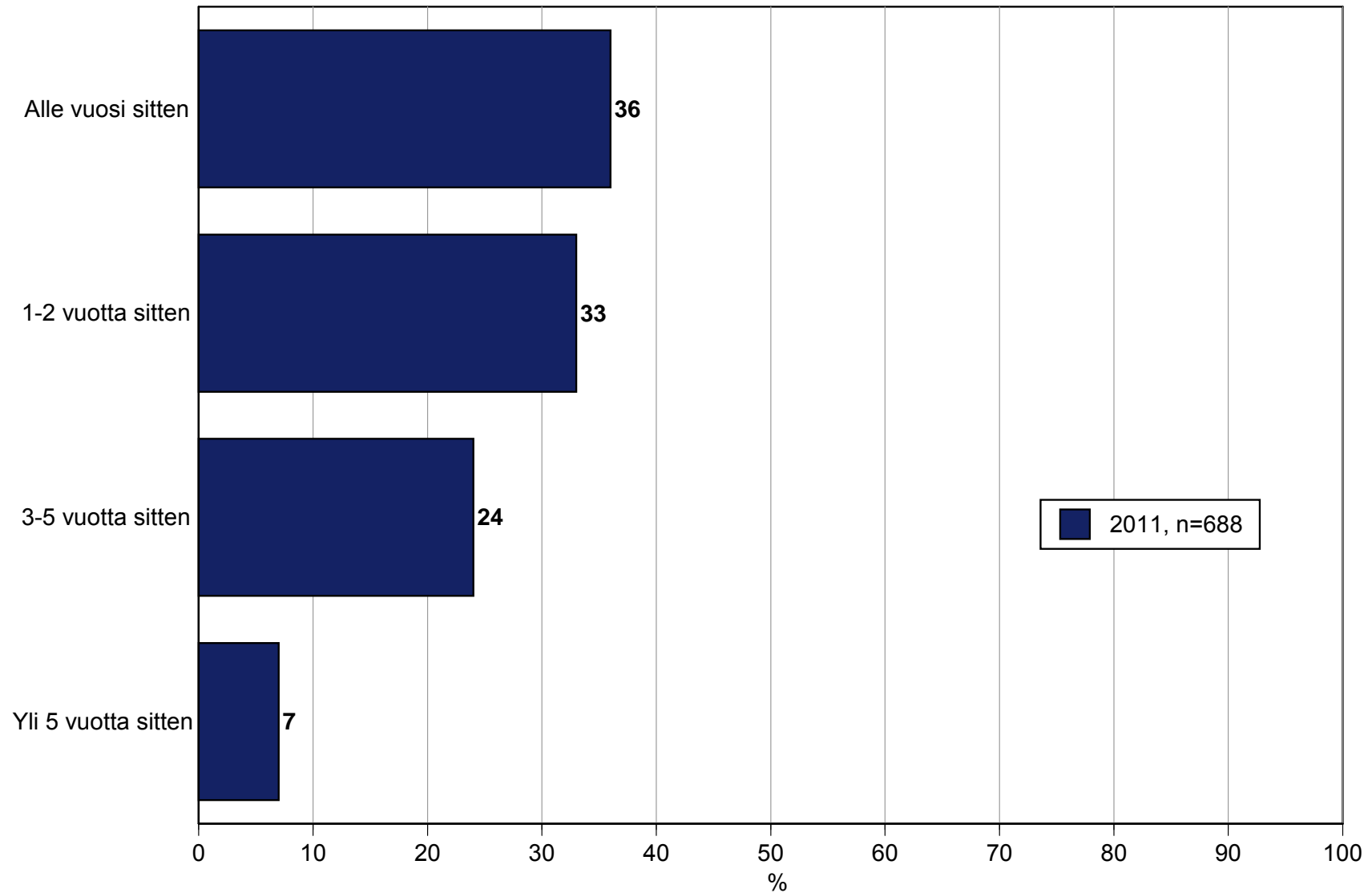
Silmälasien tyyppi taustaryhmittäin 2011

n=silmälasien käyttäjät

Osti viimeksi uudet silmälasit 2011

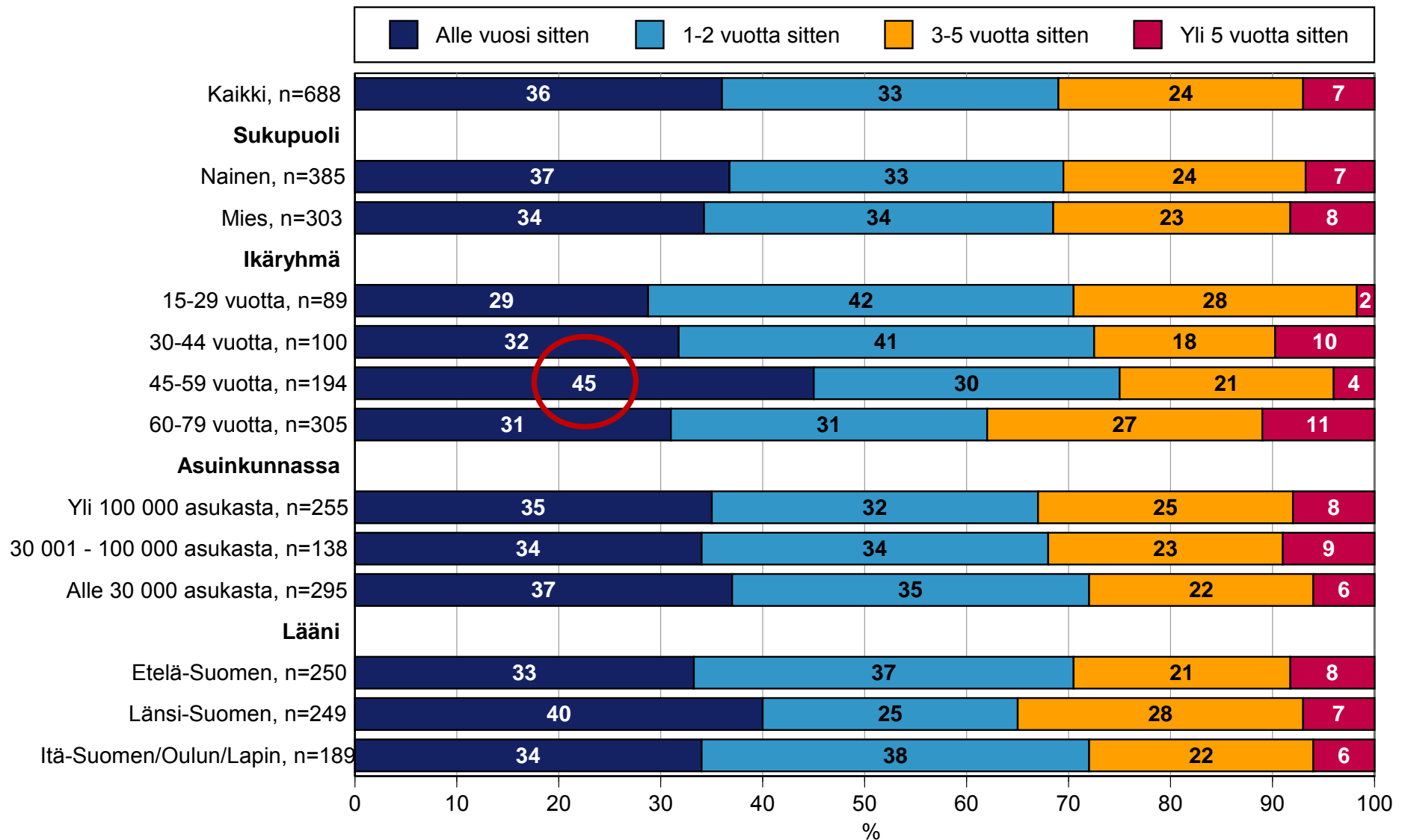
n=silmälasien käyttäjät

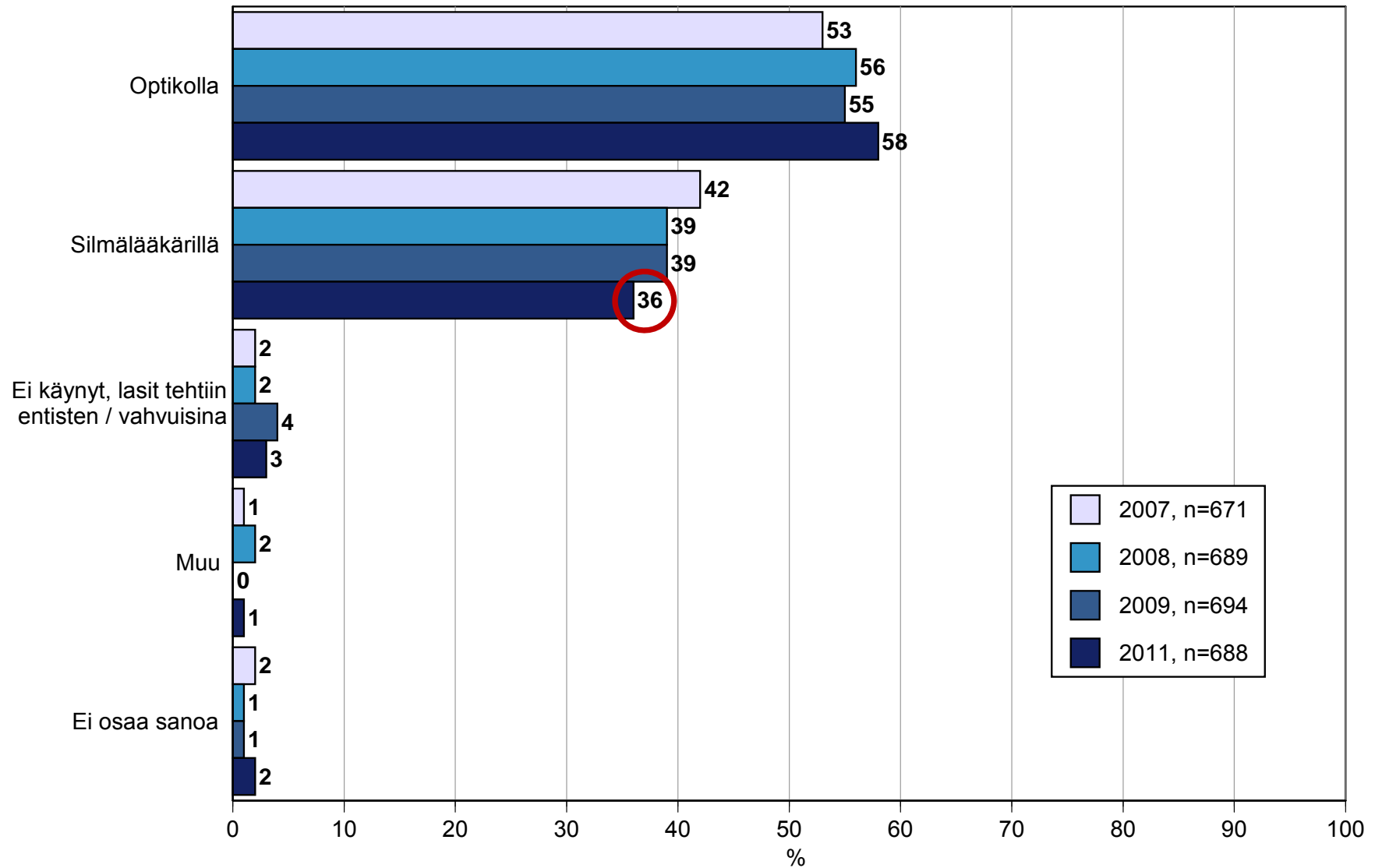
Osti viimeksi uudet silmälasit taustaryhmittäin 2011

n=silmälasien käyttäjät

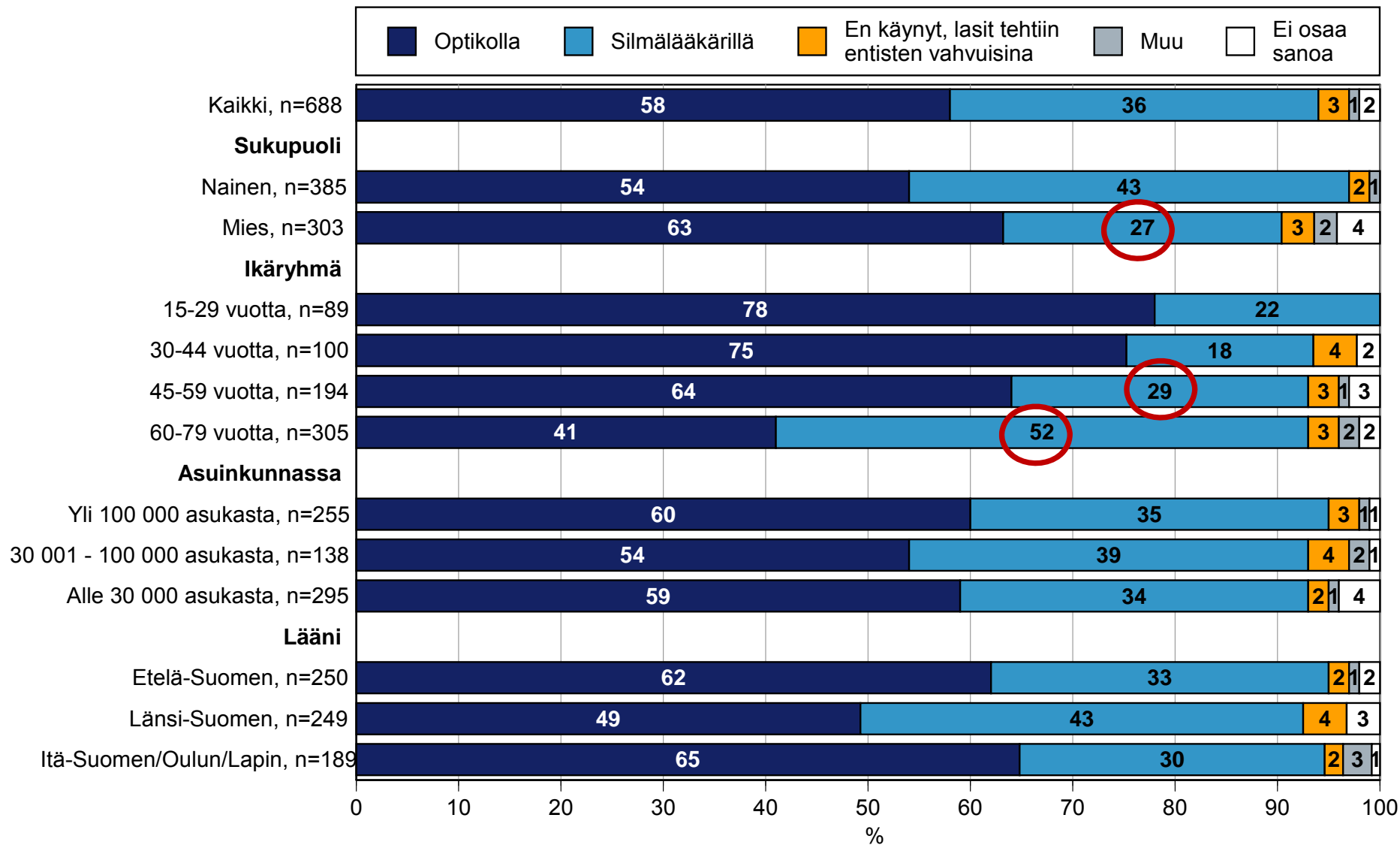
Kävi näöntutkimuksessa viimeksi 2007-2011

n=silmälasien käyttäjät

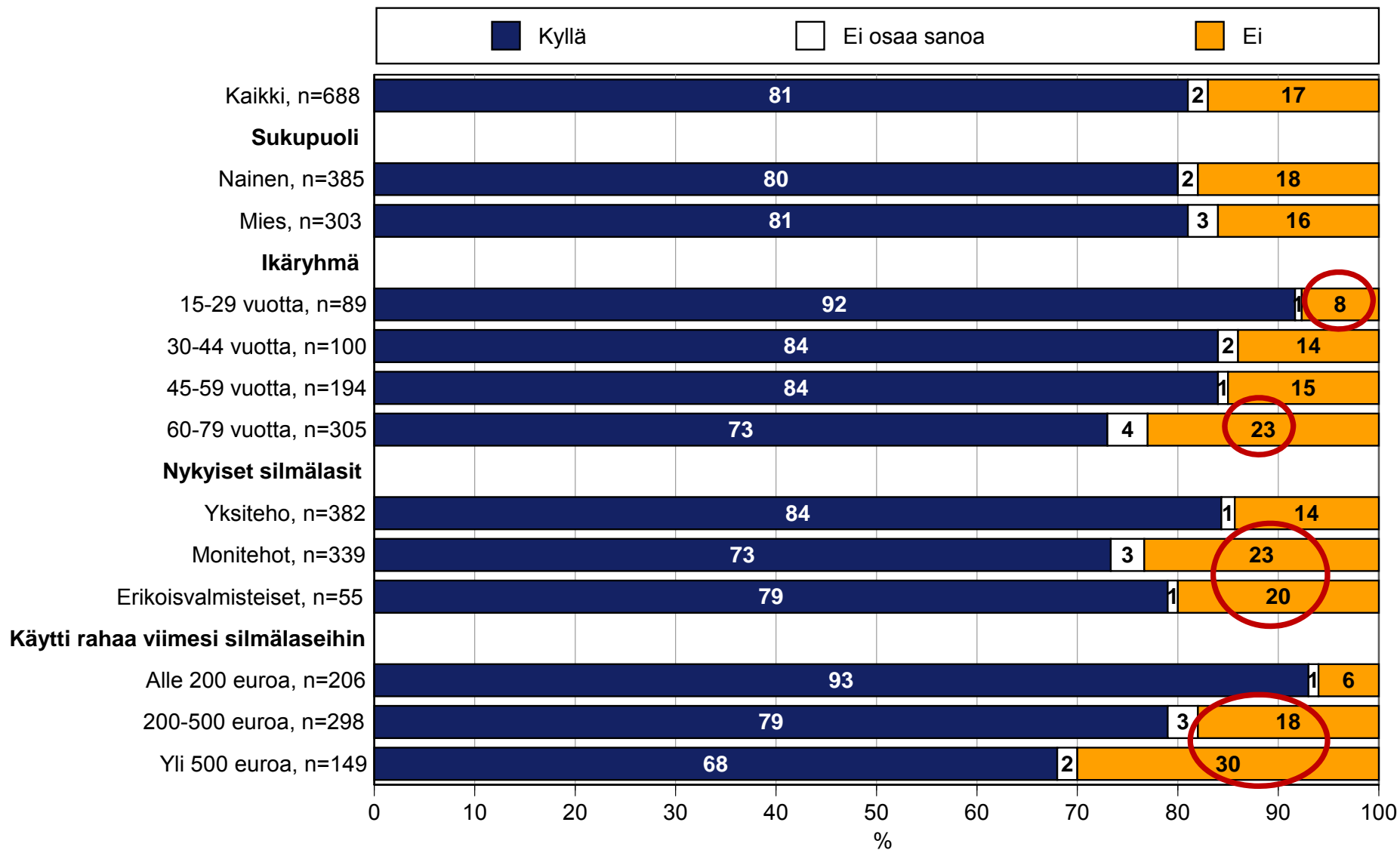
Kävi näöntutkimuksessa viimeksi taustaryhmittäin 2011

n=silmälasien käyttäjät

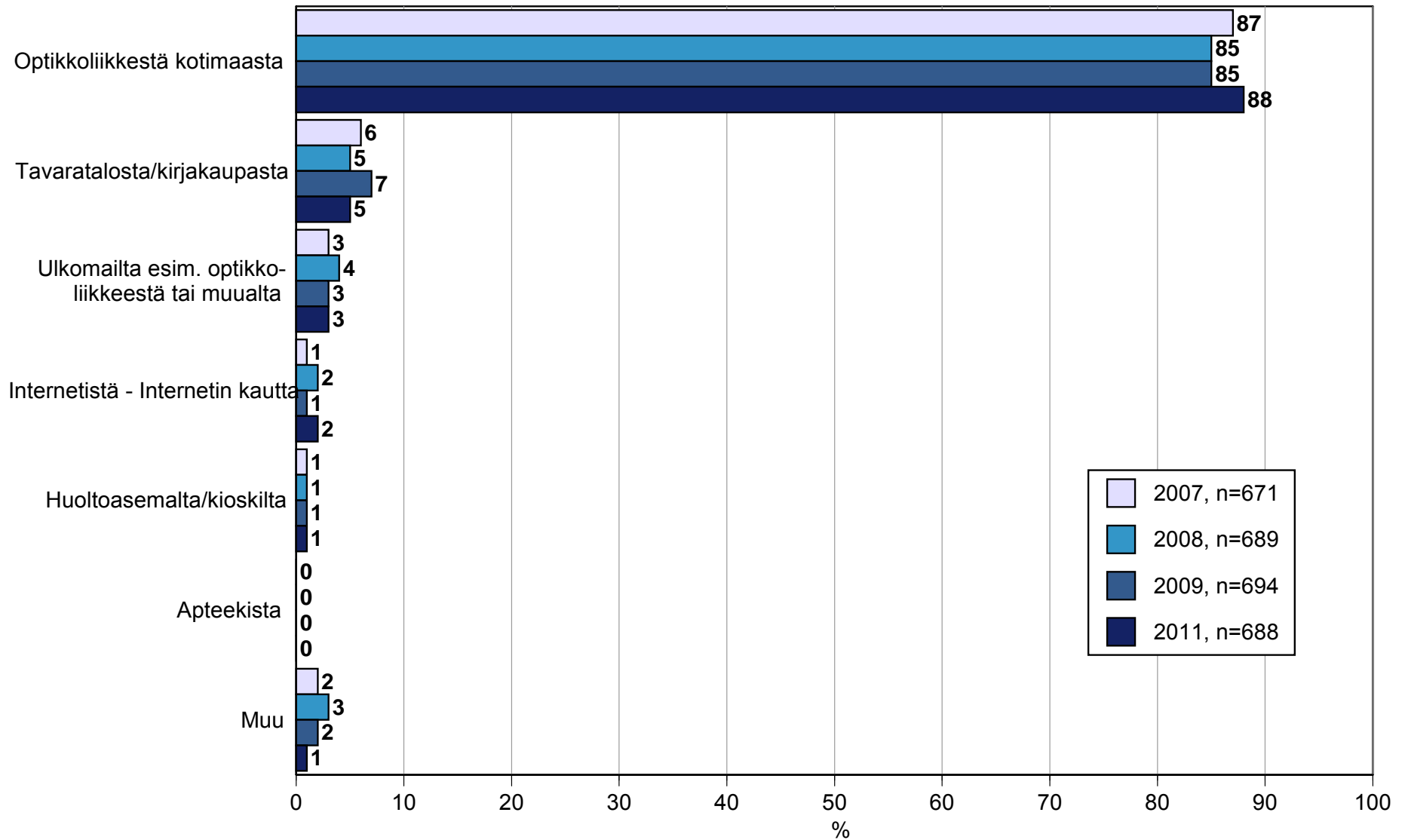
Oliko viimeksi ostettujen silmälasien hinta/laatusuhde kohdallaan 2011

n=silmälasien käyttäjät

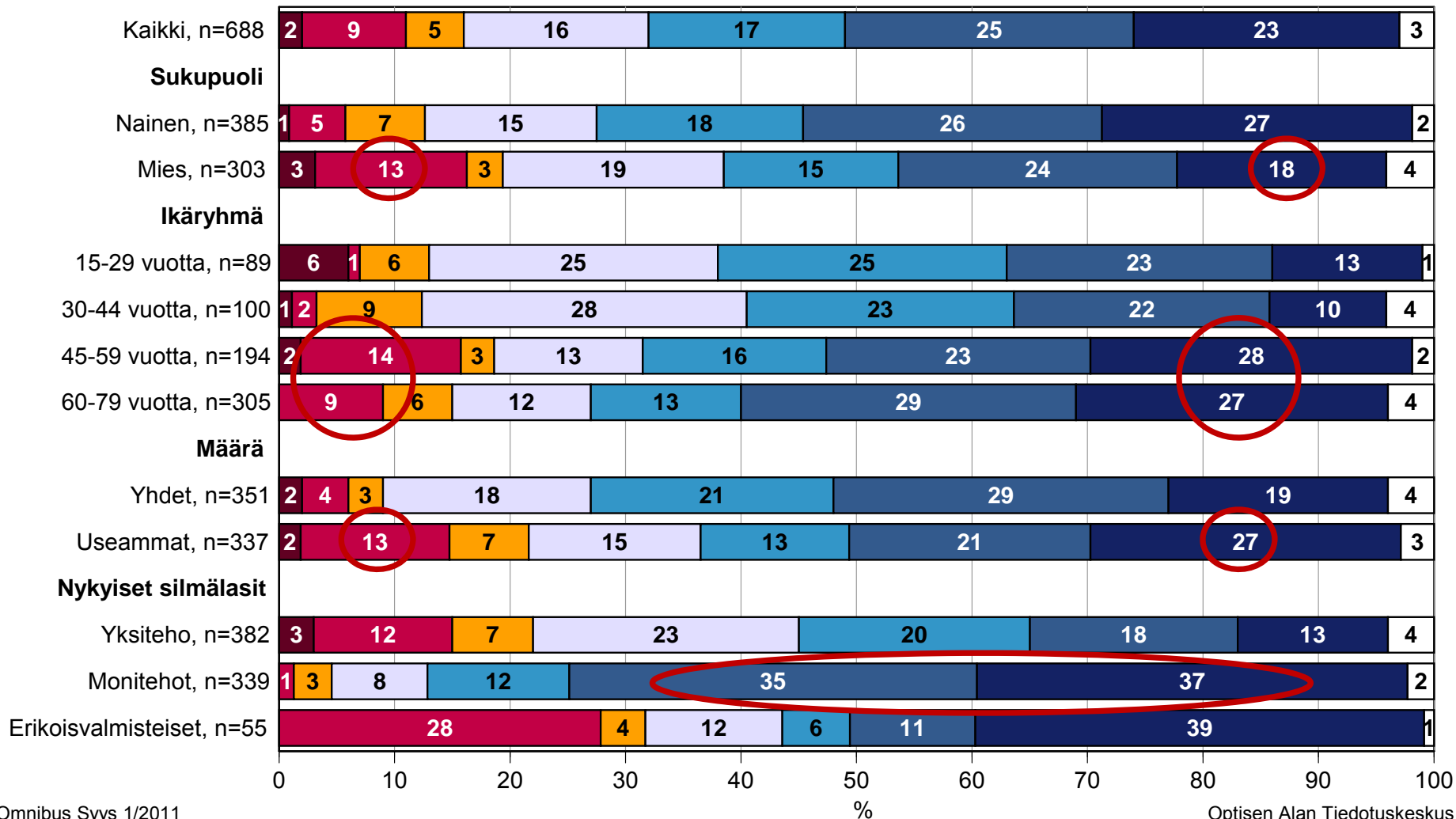
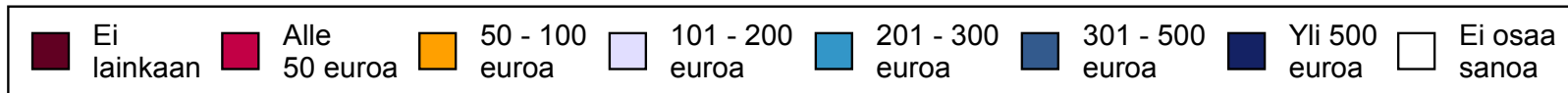
Silmälasien ostopaikka 2007-2011

n=silmälasien käyttäjät

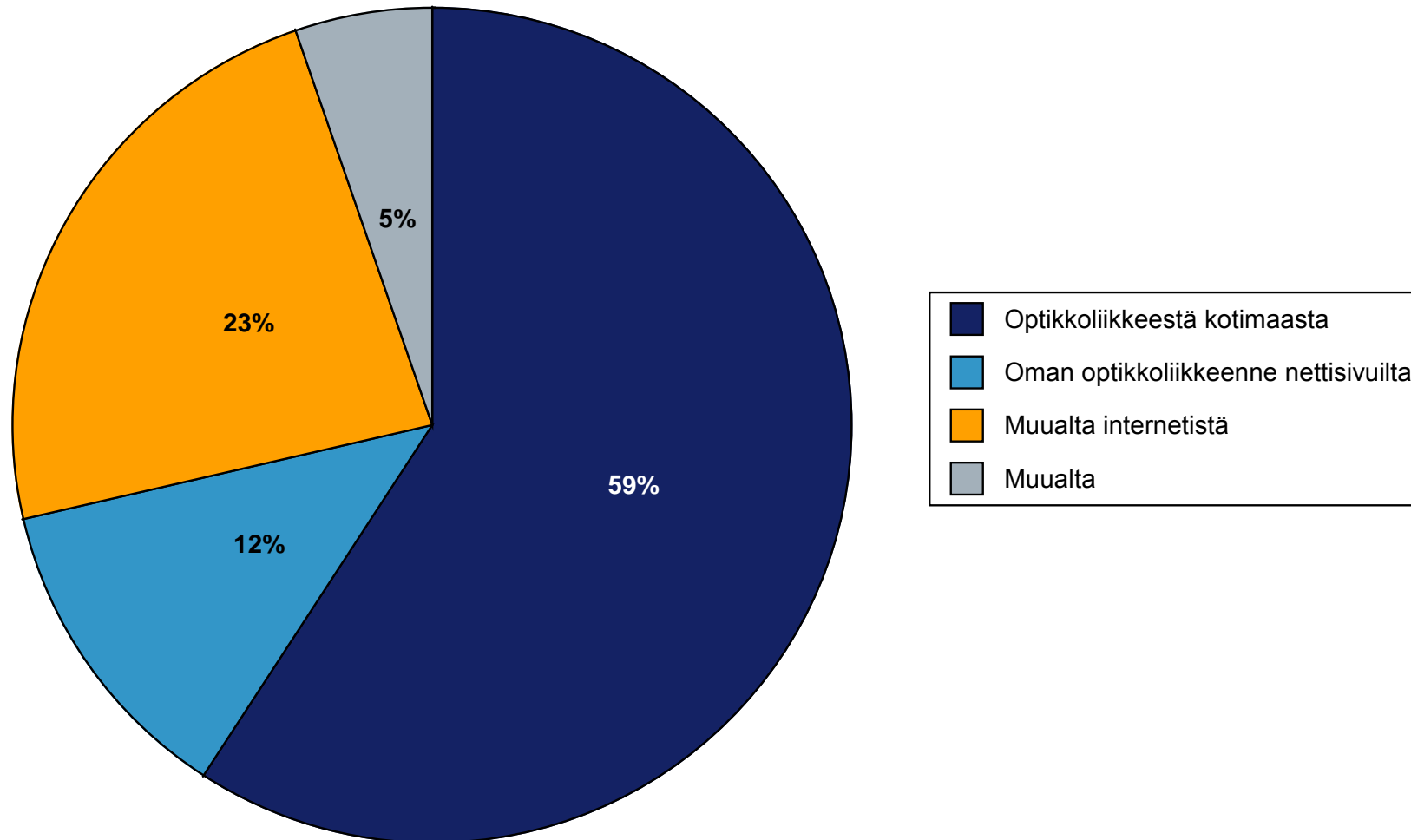
Kuinka paljon käytti rahaa viimeksi silmälasien hankintaan 2011

n=silmälasien käyttäjät

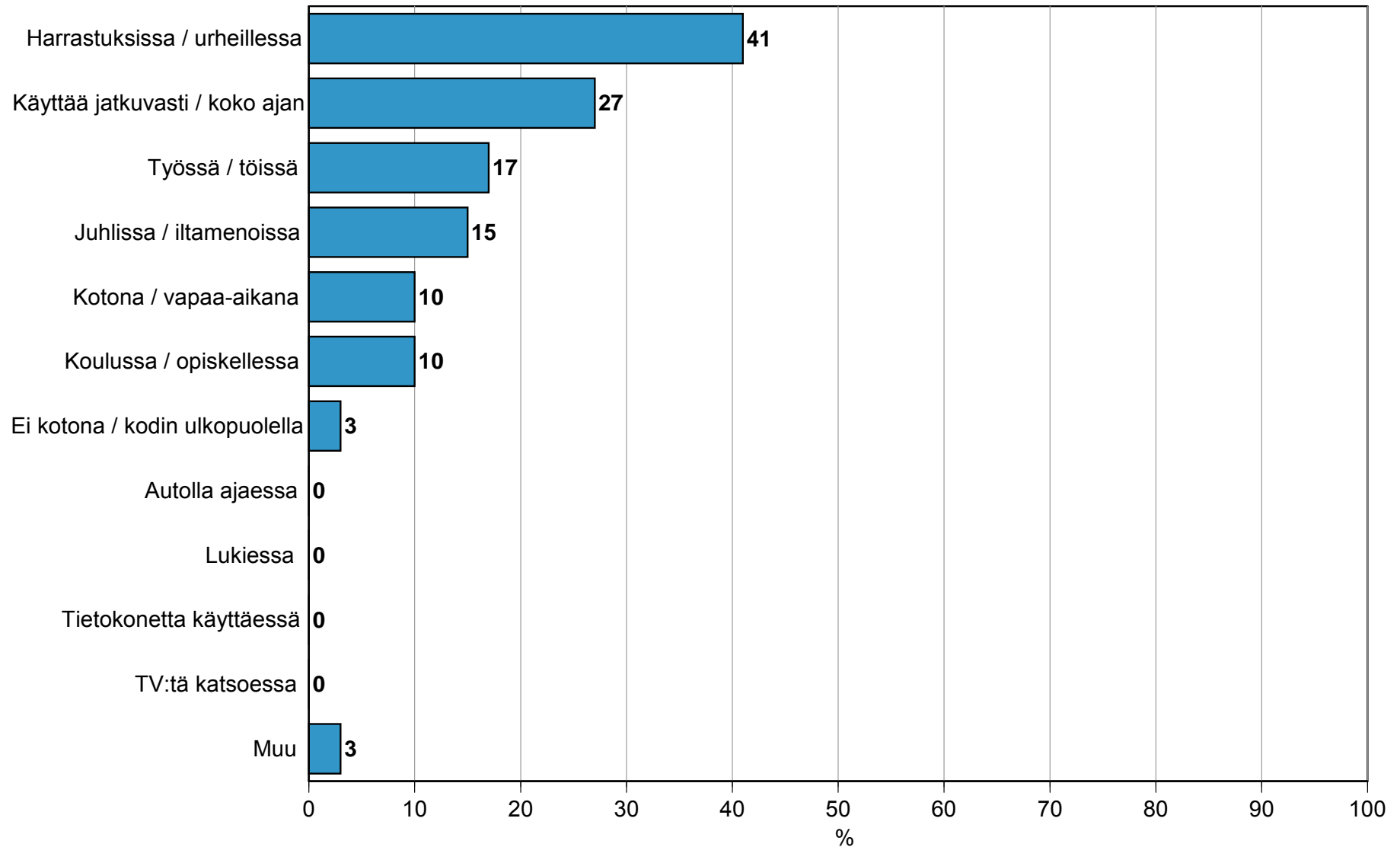
Mistä hankitte viimeksi piilolasit 2011

Käyttää piilolaseja, n=55

Missä tilanteissa käyttää piilolaseja 2011

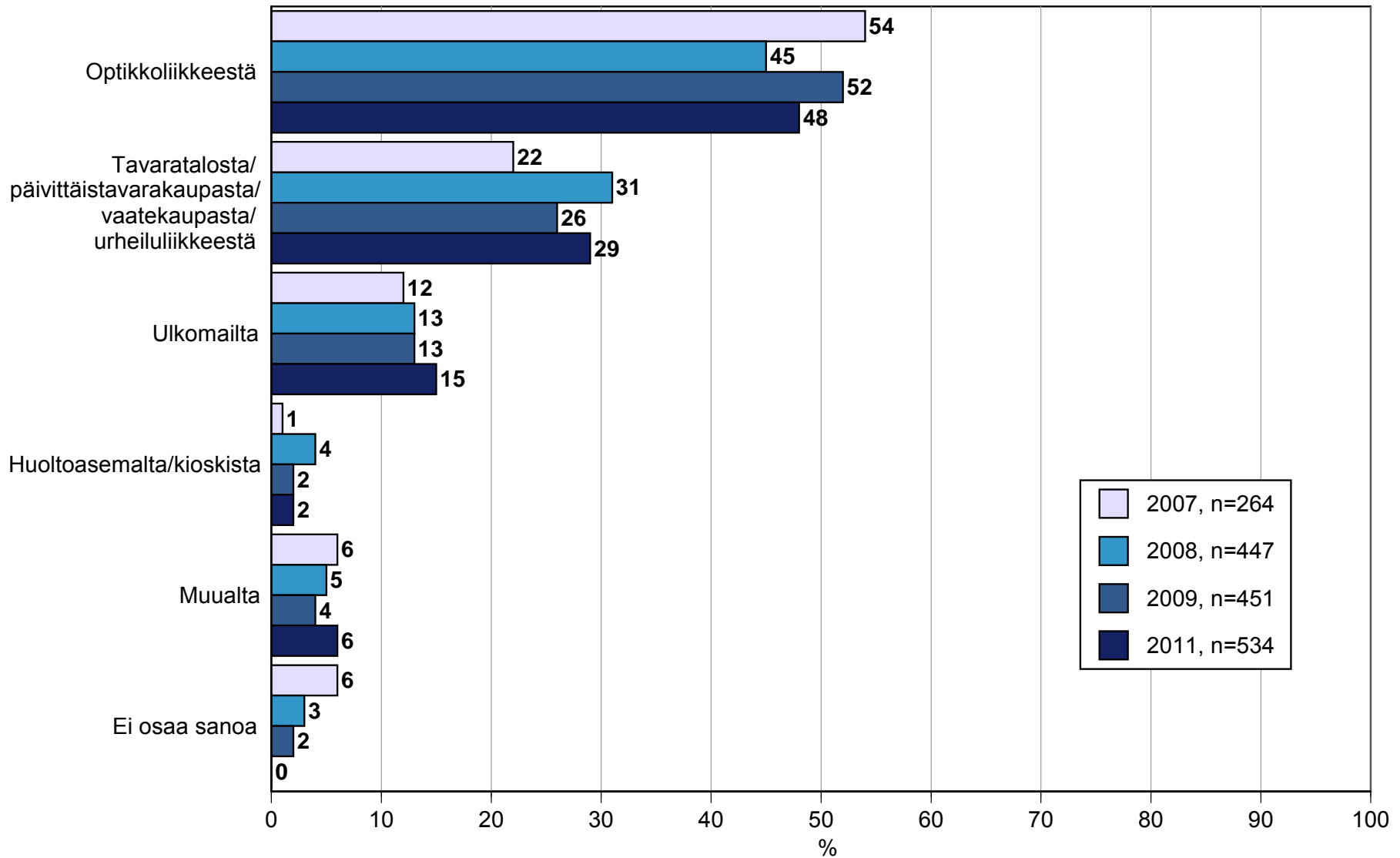
Käyttää piilolaseja, n=55

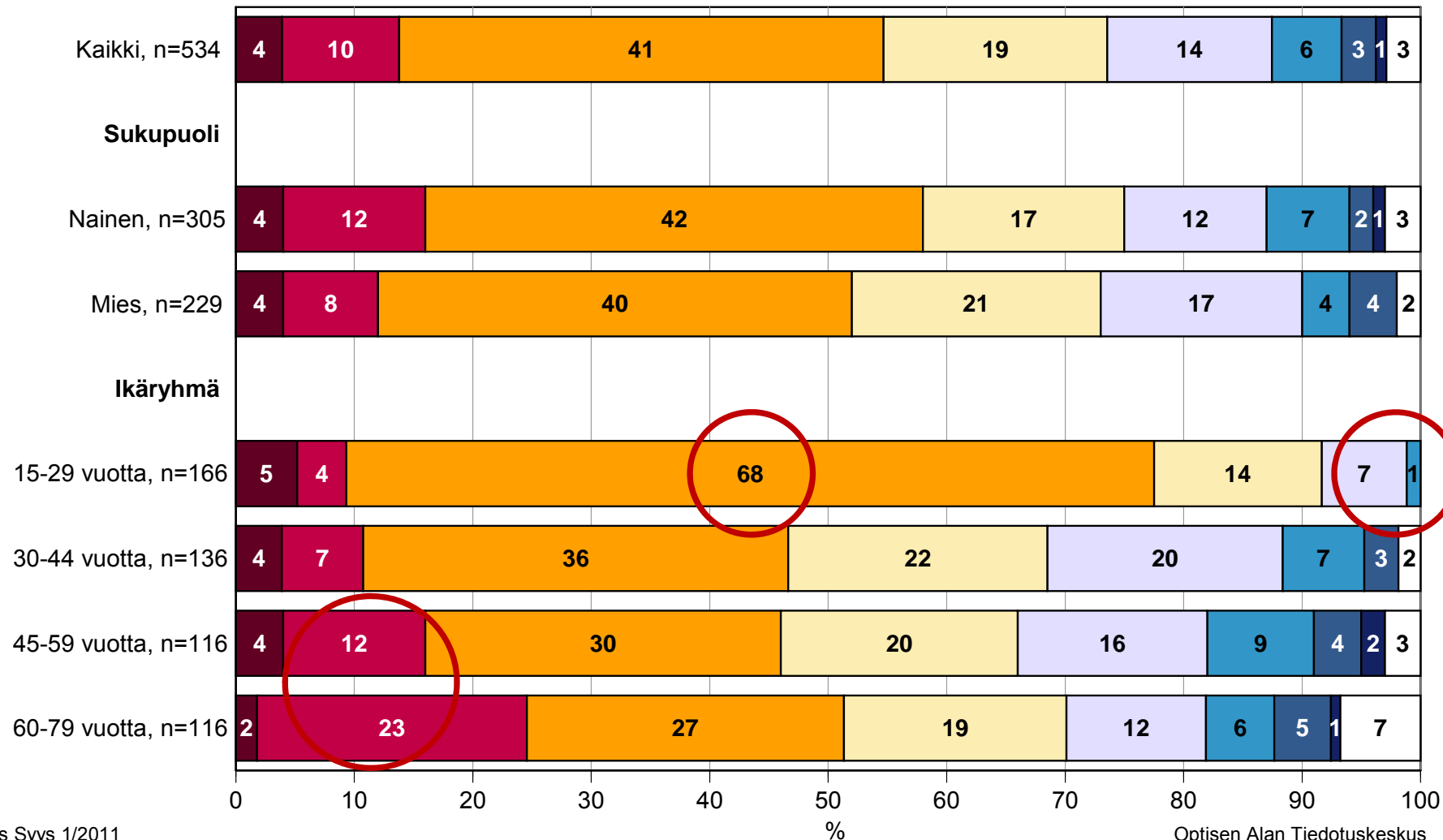
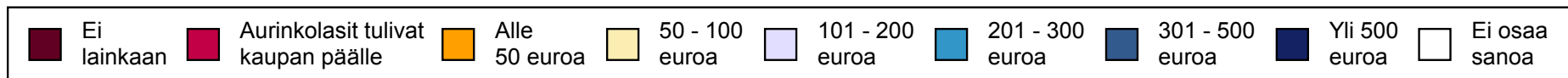
Mistä hankitte viimeksi aurinkolasit 2007-2011

n=käyttää aurinkolaseja

Kuinka paljon käytitte viimeksi rahaa aurinkolasien hankintaan 2011

n=käyttää aurinkolaseja

Lisätietoja

Taloustutkimus Oy
Kari Roose
kari.roose@taloustutkimus.fi
p. 09 – 7585 1361